

Πρόλογος

Με το Πρωτόκολλο Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Ευθύνης, αποτυπώνουμε σε ένα ενιαίο κείμενο το σύνολο των δεσμεύσεων της Διοίκησης και των πολιτικών που υλοποιούνται από την επιχείρηση σε σχέση με θέματα που αφορούν την περιβαλλοντική διαχείριση και την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική της ευθύνη και τη διαχείριση του προσωπικού της.

Το πρωτόκολλο, αποτελεί επιπλέον εγχειρίδιο κανόνων σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, την προστασία του περιβάλλοντος, την επικοινωνία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη

Το Πρωτόκολλο απευθύνεται και δεσμεύει τόσο τους υφιστάμενους όσο και τους μελλοντικούς εργαζόμενους.

Περιεχόμενα

- Περιβαλλοντική και κοινωνική πολιτική
- Δήλωση Δέσμευσης της Διοίκησης – Πολιτική Ανθρώπινου Δυναμικού
- Προγραμματισμός Δράσεων για ανακύκλωση και διαχείριση υλικών και λυμάτων
- Οδηγίες για την προστασία του περιβάλλοντος
- Διαδικασία Ανταλλαγής Πληροφοριών
- Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων
- Καθορισμός Ρόλων - Υπευθυνότητες

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Διοίκηση της STAR, έχει αναγνωρίσει την ανάγκη να συμβάλλει ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση των φυσικών πόρων του πλανήτη. Προκειμένου η προσπάθεια αυτή να γίνει με συστηματικό και ελεγχόμενο τρόπο, έχουν καθορισθεί σχετικές πολιτικές και οδηγίες οι οποίες εφαρμόζονται από το σύνολο του προσωπικού.

Στην παρούσα Πολιτική, η Διοίκηση της STAR, δεσμεύεται για τη διαρκή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επιχείρησης, τη συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον και την πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Οι σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές για τις οποίες λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εξοικονόμηση πόρων αφορούν την ηλεκτρική ενέργεια, τα επικίνδυνα απόβλητα (υγρά και στερεά), τα μη επικίνδυνα στερεά απόβλητα, τους αέριους ρύπους και τα καύσιμα.

Επιπλέον η Διοίκηση της STAR επιδιώκει (όπου είναι εφικτό) να συνεργάζεται με προμηθευτές οι οποίοι διαθέτουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και τα προϊόντα τους είναι φιλικά προς το περιβάλλον και σε κάθε περίπτωση συμμορφούμενα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Επίσης η Διοίκηση της STAR δεσμεύεται για την ποιότητα και την ασφάλεια των προϊόντων της με πλήρη σεβασμό της εθνικής και κοινοτικής Νομοθεσίας, καθώς και όλων των λοιπών διατάξεων που σχετίζονται με τα προϊόντα της και την παραγωγή τους, με απόλυτο σεβασμό στον άνθρωπο (εργαζόμενο στην επιχείρηση, πελάτη ή καταναλωτή και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη) και με σεβασμό στην υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Η Διοίκηση της STAR ενθαρρύνει τον ειλικρινή διάλογο και την επικοινωνία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που σχετίζονται ή επηρεάζονται από τη λειτουργία της και τα προϊόντα της, ζητώντας σχόλια και παρατηρήσεις.

Η Διοίκηση της STAR έχει ορίσει Εκπρόσωπό της ο οποίος έχει σαφή δικαιοδοσία να εντοπίζει αποκλίσεις σε σχέση με την Περιβαλλοντική και Κοινωνική Πολιτική να εισάγει, να συνιστά ή να προσφέρει λύσεις και να επιβεβαιώνει την εφαρμογή των λύσεων αυτών.

Για την υλοποίηση της παρούσας Πολιτικής θεωρείται απαραίτητη η ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων, οι οποίοι συμβάλλουν στην αποτελεσματική εφαρμογή της.

Η Διοίκηση

2. ΔΗΛΩΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η Διοίκηση της STAR αναγνωρίζει ότι αποτελεί σημαντική της ευθύνη η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων της.

Για το λόγο αυτό η Διοίκηση της STAR δεσμεύεται σε σχέση με τους εργαζόμενούς της:

- Να διασφαλίζει τις κατάλληλες συνθήκες για ασφαλή εργασία
- Να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους και να τους αντιμετωπίζει με σεβασμό
- Να σέβεται τη διαφορετικότητα (ηλικία, φυλή, φύλλο, θρησκεία, αναπηρία κλπ) και να προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να εξαλείφει οποιαδήποτε μορφή διάκρισης
- Να παρέχει δίκαιες αμοιβές, να χορηγεί άδειες και να τηρεί το ωράριο εργασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία
- Να ενθαρρύνει την επαγγελματική απόδοση των εργαζομένων, μέσω αντικειμενικών και διαφανών διαδικασιών και να προωθεί την εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες για συνεχή βελτίωση
- Να συμμορφώνεται πλήρως με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που αφορά τους εργαζόμενους

Η Διοίκηση

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΥΜΜΑΤΩΝ

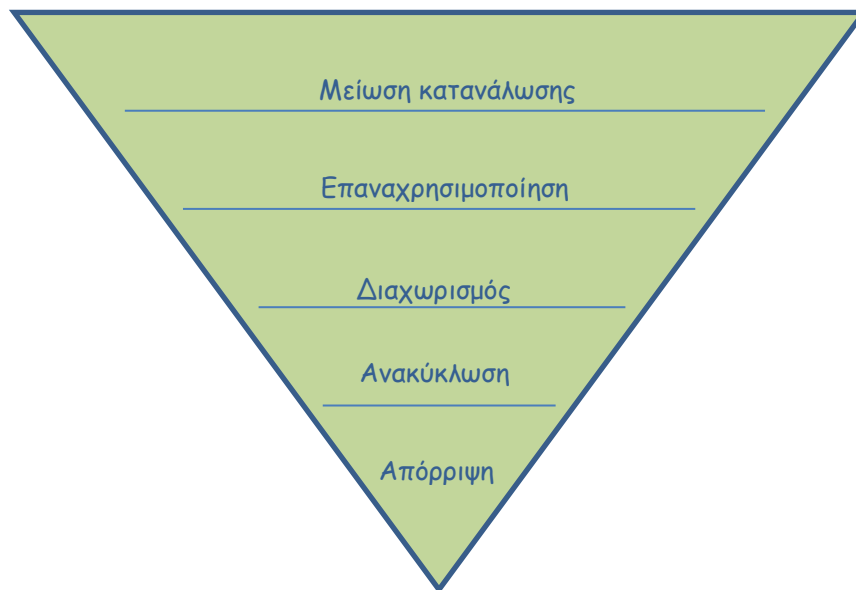
3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα οδηγία έχει σκοπό να καθοδηγήσει το προσωπικό της επιχείρησης στην ορθή διαχείριση των αποβλήτων και να παρέχει τη βασική ενημέρωση σχετικά με την πολιτική της επιχείρησης για τα απόβλητα και τον τρόπο αναγνώρισης των ανακυκλώσιμων και επικίνδυνων αποβλήτων. Επίσης παρέχει πληροφόρηση σχετικά με ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές

3.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

3.2.1 Πολιτική διαχείρισης αποβλήτων

Η λειτουργία της επιχείρησης έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή όγκου αποβλήτων επικίνδυνων και μη. Η διάθεση των αποβλήτων συνδέεται με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο νερό, στο έδαφος, στην ατμόσφαιρα επηρεάζοντας δυσμενώς το ανθρωπογενές περιβάλλον και έχοντας έμμεσες επιπτώσεις ακόμα και στην υγεία του ανθρώπου.

Σχήμα 1. Στρατηγική μείωσης αποβλήτων

Η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αποβλήτων είναι δυνατή εάν συμβάλλουν όλοι σε μία βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. Είναι πλέον γενικά αποδεκτό πως η ταφή των αποβλήτων δεν αποτελεί βιώσιμη πρακτική και η προσπάθεια για μείωση των αποβλήτων θα πρέπει να ακολουθεί μία διαφορετική στρατηγική η οποία να ξεκινά από τη μείωση της κατανάλωσης και την αύξηση της επαναχρησιμοποίησης και να συνεχίζει με το κατάλληλο διαχωρισμό των αποβλήτων, την ανακύκλωση όπου είναι δυνατόν και τέλος τη μειωμένη τελική απόρριψη (Σχήμα 1).

Όλο το προσωπικό της επιχείρησης είναι απαραίτητο να ακολουθούν ορθές πρακτικές για τη σωστή διαχείριση των αποβλήτων.

3.2.2 Μείωση κατανάλωσης

Όλο το προσωπικό είναι υπεύθυνο για τη λήψη μέτρων που θα στοχεύουν στη μείωση της κατανάλωσης των δικών του δραστηριοτήτων και επομένως στην αποφυγή της παραγωγής αποβλήτων. Τέτοιου είδους μέτρα αποτελούν:

- Η εκτύπωση διπλής όψης ή η αποφυγή εκτύπωσης
- Η χρήση συνδετήρων αντί συρραπτικού
- Ο περιορισμός της χρήσης αγαθών μίας χρήσης όπως χαρτοπετσέτες, ποτήρια, σακούλες
- Η αγορά μεγάλων συσκευασιών αντί μικρών ή ατομικών
- Η ορθή συντήρηση εξοπλισμού
- Η προτίμηση προϊόντων που μπορούν να ανακυκλώνονται ή αποτελούνται από ανακυκλώσιμα υλικά

Τα παραπάνω μέτρα αναφέρονται ως παραδείγματα προκειμένου να βοηθήσουν το προσωπικό της επιχείρησης να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για το είδος των εργασιών που εκτελεί και των συνήθειών του.

3.2.3 Επαναχρησιμοποίηση

Όπου είναι δυνατόν, τα απόβλητα θα πρέπει να ελέγχονται πριν απορριφθούν ως προς τη δυνατότητα να επαναχρησιμοποιηθούν είτε ως έχουν είτε κατόπιν επεξεργασίας. Αυτό μπορεί να αφορά μικρά αντικείμενα γραφείου όπως συνδετήρες, στυλό, χαρτί έως και συσκευές οι οποίες μπορεί να είναι άχρηστες σε ένα τμήμα ή διεύθυνση αλλά χρήσιμες σε κάποιο άλλο.

Πριν διαθέστε εξοπλισμό προς απόρριψη ελέγξτε εάν κάποιος συνάδελφος σας χρειάζεται αυτό που εσείς απορρίπτετε, ή στην περίπτωση βλάβης, εάν η λειτουργικότητα του εξοπλισμού μπορεί να ανακτηθεί με επισκευή ή μικροεπεξεργασία.

3.2.4 Διαχωρισμός και Ανακύκλωση

Τα περισσότερα από τα απόβλητα που παράγονται από την επιχείρηση είναι απόβλητα τα οποία είναι ανακυκλώσιμα. Χαρτί, γυαλί, αλουμίνιο, πλαστικό, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός είναι μερικά από τα είδη που ανακυκλώνονται σχεδόν πλήρως.

Η επιχείρηση έχει καθιερώσει συνεργασίες με εξειδικευμένους συνεργάτες συλλογής και μεταφοράς για τη διάθεση σχεδόν όλων των ειδών των αποβλήτων του. Ως αποτέλεσμα αυτών των συνεργασιών, έχουν εγκατασταθεί στην επιχείρηση ειδικοί περιέκτες για τις κατηγορίες αυτών των αποβλήτων. Τα είδη των αποβλήτων, που δεν προκύπτουν από τις τακτικές διεργασίες της επιχείρησης αλλά κατά περίπτωση, θα διατίθενται κατόπιν ενημέρωσης του Υπεύθυνου Περιβαλλοντικής Πολιτικής σε εξειδικευμένα κέντρα συλλογής.

Όλο το προσωπικό θα πρέπει να συμβάλει στην αποτελεσματική εφαρμογή της ανακύκλωσης ώστε να μειωθούν σημαντικά τα απόβλητα που τελικά διατίθενται στο περιβάλλον.

Ο Πίνακας 1 περιλαμβάνει τα κύρια απόβλητα που παράγονται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης και τον τρόπο που θα πρέπει να διαχωρίζονται προκειμένου να συλλέγονται από τους εξειδικευμένους συνεργάτες και να προωθούνται σε κέντρα ανακύκλωσης και διαχείρισης αποβλήτων.

Πολλά προϊόντα φέρουν πλέον επισήμανση που δείχνει εάν το υλικό είναι ανακυκλώσιμο ή όχι. Τα σύμβολα αυτά περιγράφονται στον Πίνακα 2.

Στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης θα βρείτε όλους εκείνους τους απαραίτητους κάδους / σημεία προσωρινής διατήρησης των αποβλήτων που περιγράφονται στον Πίνακα 1. Η θέση των κάδων συλλογής κοινοποιείται από την επιχείρηση σε όλο το προσωπικό μέσω των κοινών μεθόδων ανακοινώσεων. Στην περίπτωση που δε γνωρίζεται που βρίσκονται επικοινωνήστε με τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Πολιτικής

Για απόβλητα τα οποία συλλέγονται απ' ευθείας από εξουσιοδοτημένο συνεργάτη σύμφωνα με τον Πίνακα 1 επικοινωνήστε με τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Πολιτικής πριν τη διεξαγωγή των διεργασιών που θα παράγουν τα απόβλητα προκειμένου να διασφαλιστεί η άμεση συλλογή τους.

Στην περίπτωση που οι εργασίες που εκτελείται παράγουν απόβλητα τα οποία δεν περιγράφονται στον Πίνακα 2 ενημερώστε τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Πολιτικής.

Η επιχείρηση παρακολουθεί σε συστηματική βάση τα απόβλητα που διατίθενται για απόρριψη στο περιβάλλον και επιδιώκει τη συστηματική μείωση αυτών των αποβλήτων.

3.2.5 Απόρριψη

Τα απόβλητα που διατίθενται για ταφή θα πρέπει να μειώνονται συνεχώς. Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η ολοένα αυξανόμενη δραστηριότητα νέων επιχειρήσεων στην επεξεργασία αποβλήτων αποτελεί ένα σημαντικό σύμμαχο στην προσπάθεια αυτή. Ο σωστός διαχωρισμός και διαχείριση των αποβλήτων μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε μηδενικές απορρίψεις στο περιβάλλον.

Ορισμένα από τα απόβλητα που συγκεντρώνονται στους ειδικούς περιέκτες του Πίνακα 1 δύναται να είναι επικίνδυνα και η διάθεση τους με τα κοινά αστικά απόβλητα απαγορεύεται από το νόμο. Η επιχείρηση έχει εντοπίσει τις κατηγορίες αυτών των υλικών, ωστόσο εάν ένα υλικό είναι επικίνδυνο δεν εξαρτάται μόνο από την κατηγορία στην οποία ανήκει αλλά και από το ίδιο το προϊόν.

Η πληροφορία για το αν ένα τυποποιημένο αγαθό είναι επικίνδυνο και αν υπάρχουν ειδικά μέτρα για την απόρριψη του βρίσκεται στη συσκευασία του ή καλύτερα στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας του προϊόντος (MSDS). Η επικινδυνότητα των ουσιών ή μειγμάτων επισημαίνεται με ένα ή περισσότερα από τα εικονογράμματα ή σύμβολα του Πίνακα 3. Σε περίπτωση που διακρίνεται τέτοιου είδους εικονογράμματα ή σύμβολα απευθυνθείτε στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) του προϊόντος (ζητείστε τα από τον προμηθευτή) για στη σωστή απόρριψη τυχόν υπολειμμάτων ή της συσκευασίας. Εάν στην ετικέτα του προϊόντος ή στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας υπάρχουν προφυλάξεις σχετικά με τη διάθεση τους ως κοινά αστικά απόβλητα, θα πρέπει να διατίθενται ως συσκευασίες που έχουν επιμολυνθεί με επικίνδυνες ουσίες και όχι ως ανακυκλώσιμες συσκευασίες των μπλε κάδων (Πίνακας 1). Εάν από τα παραπάνω δε γίνεται κατανοητός ο τρόπος διάθεσης του αποβλήτου επικοινωνήστε με τον Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Πολιτικής.

Προσοχή ! Τα επικίνδυνα απόβλητα δεν πρέπει να αναμιγνύονται μεταξύ τους αλλά να αποθηκεύονται προσωρινά ανά είδος.

Προσοχή ! Πλαστικοί περιέκτες, σακιά, αλουμινένια δοχεία που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες θα πρέπει να διατίθενται ως συσκευασίες επιμολυσμένες με επικίνδυνες ουσίες και όχι ως ανακυκλώσιμα υλικά στους μπλε κάδους.

Πίνακας 1. Περιλαμβάνει τις κατηγορίες των αποβλήτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης και τον τρόπο διάθεσής τους

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΑΠΟΒΛΗΤΟ	ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
Αλουμίνιο Γυαλί Λευκοσίδηρος Πλαστικά Χαρτόνι Χαρτί	Αλουμινοχαρτο, αλουμινένια ταψάκια φαγητού, κουτάκια αναψυκτικών Βάζα τροφίμων, μπουκάλια νερού, ποτών, λαδιού Λευκοσιδηρά δοχεία τροφίμων και άλλων μη επικίνδυνων υλικών Κεσεδάκια, μπουκάλια, δοχεία καθαριστικών, πλαστικά ποτήρια/πίατα/πιρουνία, σακούλες, πλαστικές θήκες CD, πλαστικές συσκευασίες Κουτιά τροφίμων, κουτιά απορρυπαντικών, διάφορα κουτιά και χαρτοκιβώτια Βιβλία, έντυπα, εφημερίδες, περιοδικά, τετραπάκ, χαρτί περιτυλίγματος, χάρτινες σακούλες, χάρτινοι φάκελοι, χαρτί εκτύπωσης και γραφής και άλλα χάρτινα υλικά	Μπλε κάδοι ανακύκλωσης
Αυτοκίνητα, μηχανάκια	Οχήματα στο τέλος του χρόνου ζωής τους, ελαστικά αυτοκινήτων, απόβλητα λιπαντικών ελαίων	Διαλυτήριο
Ελαστικά	Ελαστικά αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, βαρέων οχημάτων και άλλων τροχοφόρων	Παραλαμβάνεται από εξειδικευμένο συνεργάτη
Απόβλητα της παραγωγικής διαδικασίας	PVC	Παραλαμβάνεται από εξειδικευμένο συνεργάτη
Ηλεκτρονικός και ηλεκτρικός εξοπλισμός	Εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (αριθμομηχανές, φαξ, τηλέφωνα, υπολογιστές, εκτυπωτές, κ.λπ.), συσκευές κλιματισμού, ανεμιστήρες, ηλεκτρικά καλοριφέρ, θερμάστρες, πλαστικοποιητές, καλώδια, μετασχηματιστές, ραδιόφωνα, ηλεκτρικά τρυπάνια, πριόνια και άλλα ηλεκτρικά εργαλεία και τμήματα των ανωτέρω	Ειδικοί περιέκτες ηλεκτρικού/ηλεκτρονικού εξοπλισμού
Θήκες μελάνης και γραφίτη	Τόνερ και θήκες μελάνης εκτυπωτών, φαξ και φωτοτυπικών	Επιστρέφεται στον προμηθευτή
Λαμπτήρες	Εξοπλισμός προβολής, λαμπτήρες φθορισμού, εκκενώσεως, νατρίου, πυρακτώσεως	Ειδικοί περιέκτες λαμπτήρων σε εξουσιοδοτημένα σημεία
Λιπαντικών ελαίων και λοιπών αποβλήτων από τα οχήματα	Λιπαντικά έλαια μηχανών και λοιπά απόβλητα των οχημάτων της επιχείρησης (συσσωρευτές αυτοκινήτων, τακάκια, υγρά φρένων κλπ)	Παραλαμβάνεται από τα συνεργαζόμενα συνεργεία
Μπαταρίες	Μίας χρήσης, αλκαλικές, λιθίου, επαναφορτιζόμενες, κουμπιά	Μικροί περιέκτες μπαταριών σε εξουσιοδοτημένα σημεία
Συσκευασίες και μικρός εξοπλισμός επιμολυσμένες με επικίνδυνες ουσίες	Συσκευασίες επικίνδυνων χρωμάτων, βερνικιών	Ειδικοί περιέκτες επικίνδυνων υλικών ανά είδος
Απόβλητα από χρώματα και βερνίκια που περιέχουν οργανικούς διαλύτες ή άλλες επικίνδυνες ουσίες	Χρώματα και βερνίκια ακατάλληλα προς χρήση	Ειδικοί περιέκτες επικίνδυνων υλικών ανά είδος
Απόβλητα πρασίνου Τροφές Χαρτί λεπτό	Φύλλα, χόρτα, κλαδιά κ.λπ. Υπολείμματα τροφών, φλοιίδες φρούτων, τσίχλες κ.λπ. Χαρτομάντιλα, χαρτοπετσέτες και χαρτί υγιεινής	Πράσινοι κάδοι

Πίνακας 2. Σύμβολα προϊόντων σχετικά με την ανακύκλωση

	Γνωστό και ως "Green Dot". Το σύμβολο αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η συσκευασία είναι ανακυκλώσιμη. Είναι ένα σύμβολο που χρησιμοποιείται στις συσκευασίες και σημαίνει ότι ο παραγωγός συμμετέχει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης και συνεισφέρει οικονομικά για την ανακύκλωση του προϊόντος.
	Το σύμβολο αυτό, αναγράφεται στα προϊόντα που είναι κατάλληλα για ανακύκλωση. Δεν σημαίνει ότι η συσκευασία έχει φτιαχτεί από ανακυκλώσιμα υλικά.
	Το σύμβολο αυτό, όπως το παραπάνω, υποδεικνύει ότι το προϊόν είναι κατάλληλο για ανακύκλωση. Το ποσοστό που αναγράφεται στο εσωτερικό είναι το ποσοστό του ανακυκλωμένου υλικού που περιέχεται στο προϊόν.
	Αναφέρεται στον τύπο του πλαστικού που ανακυκλώνεται. Τα μπουκάλια PET ή πολυαιθυλενίου χρησιμοποιούνται για συσκευασία νερού, αναψυκτικών και ανακυκλώνονται εύκολα.
	Το σύμβολο HDPE (υψηλής περιεκτικότητας πολυαιθυλένιο) συναντάται σε συσκευασίες καθαριστικών, σακούλες απορριμμάτων, χυμούς και σημαίνει ότι το πλαστικό ανακυκλώνεται.
	Το PVC (πολυβινυλοχλωρίδιο) έχει αντικατασταθεί από το PET στη βιομηχανία τροφίμων και χρησιμοποιείται συνήθως σε καλώδια και σωληνώσεις. Ανακυκλώνεται πιο δύσκολα από τα υπόλοιπα ενώ η καύση του απελευθερώνει τοξικές ουσίες.
	Αναφέρεται σε πλαστικό χαμηλής περιεκτικότητας σε πολυαιθυλένιο όπως είναι οι σακούλες τροφίμων και πλαστικές σακούλες σούπερ μάρκετ και καταστημάτων.
	Είναι πιο συνηθισμένο στα καλαμάκια, τα πώματα μπουκαλιών, μπουκάλια σαλτσών και κάποια ιατρικά σιρόπια. Το PP (πολυπροπυλένιο) ανακυκλώνεται.
	Το PS (πολυστερένιο) είναι το υλικό που χρησιμοποιείται σε πλαστικά είδη μιας χρήσης (ποτήρια, πιάτα κλπ), σε θήκες CD-DVD και ανακυκλώνεται.
	Αναφέρεται στην κατηγορία πλαστικών που δεν κατατάσσονται στις προηγούμενες και συνήθως χρησιμοποιείται σε γυαλιά ηλίου, θήκες υπολογιστών και μεγάλες μπουκάλες νερού.
	European Ecolabel. Σύμβολο που αποδεικνύει πως το προϊόν έχει κατασκευαστεί με φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους.
	Το σύμβολο αυτό χρησιμοποιείται κυρίως στις ΗΠΑ και δείχνει πως το προϊόν στο οποίο υπάρχει, έχει παραχθεί με φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους.
	Το σύμβολο υπάρχει σε γυάλινες συσκευασίες (μπουκάλια, βάζα κτλ) και προτρέπει στην ανακύκλωσή τους.
	Το σύμβολο αυτό δεν συνδέεται με την ανακύκλωση αλλά είναι μια υπενθύμιση για υπεύθυνους πολίτες οι οποίοι απορρίπτουν το προϊόν με τον πιο κατάλληλο τρόπο.
	Όταν υπάρχει το σύμβολο αυτό σε ένα προϊόν, σημαίνει ότι κατασκευάζεται από ανακυκλωμένο αλουμίνιο και μπορεί να ανακυκλωθεί ξανά.
	Το προϊόν με το εν λόγω σύμβολο είναι κατασκευασμένο από ανακυκλώσιμο ατσάλι που μπορεί να ανακυκλωθεί ξανά.
	Συναντάται σε χαρτί ή προϊόντα ξύλου και σημαίνει ότι το ξύλο προέρχεται από δάση που διαχειρίζονται με βιώσιμο τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές του FSC.
	Χρησιμοποιείται για τις ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές και σημαίνει ότι μπορεί να ανακυκλωθεί ξεχωριστά και δεν μπορεί να απορρίπτεται με τα οικιακά απορρίμματα.
	Ο Μπλε Άγγελος είναι γερμανικό οικολογικό σήμα που χρησιμοποιείται συνήθως σε προϊόντα χαρτιού και πλαστικού για να δείξει ότι τα προϊόντα παράγονται από ανακυκλωμένες πρώτες ύλες.

 Πηγή: Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (<http://www.eoan.gr>)

Πίνακας 3. Νέα εικονογράμματα και παλαιά σύμβολα που σχετίζονται με την επικινδυνότητα των προϊόντων

ΝΕΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑ	ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΜΒΟΛΟ
	<p>Τι σημαίνει; Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Φυτοφάρμακα, βιοκτόνα, βενζίνη, τερεβινθέλαιο</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Να αποφεύγεται η ελευθέρωση στο περιβάλλον Μαζέψτε τη χυμένη ποσότητα</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Θανατηφόρο σε περίπτωση κατάποσης Θανατηφόρο σε επαφή με το δέρμα Θανατηφόρο σε περίπτωση εισπνοής Τοξικό σε περίπτωση κατάποσης Τοξικό σε επαφή με το δέρμα Τοξικό σε περίπτωση εισπνοής</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Φυτοφάρμακα, βιοκτόνα, μεθανόλη</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Πλύνετε... σχολαστικά μετά τον χειρισμό. Μην τρώτε, πίνετε, ή καπνίζετε, όταν χρησιμοποιείτε αυτό το προϊόν. Σε περίπτωση κατάποσης: Καλέστε αμέσως το ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ ή γιατρό Ξεπλύνετε το στόμα Φυλάσσεται σε κλειστό περιέκτη Να μην έρθει σε επαφή με τα μάτια, με το δέρμα ή με τα ρούχα. Να φοράτε προστατευτικά γάντια/προστατευτικά ενδύματα/μέσα ατομικής προστασίας για τα μάτια/πρόσωπο. Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα: Πλύνετε απαλά με άφθονο νερό και σαπούνι Αφαιρέστε/Βγάλτε αμέσως όλα τα μολυσμένα ρούχα. Πλύνετε τα μολυσμένα ενδύματα πριν τα ξαναχρησιμοποιήσετε. Μην αναπνέετε σκόνη/αναθυμιάσεις/αέρια/σταγονίδια/ατμούς/εκνεφώματα. Να χρησιμοποιείται μόνο σε ανοικτό ή καλά αεριζόμενο χώρο Φοράτε μέσα προστασίας της αναπνοής Σε περίπτωση εισπνοής: Μεταφέρετε τον παθόντα στον καθαρό αέρα και αφήστε τον να ξεκουραστεί σε στάση που διευκολύνει την αναπνοή Φυλάσσεται κλειδωμένο</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Ασταθή εκρηκτικά Εκρηκτικά, κίνδυνος μαζικής έκρηξης Εκρηκτικά, σοβαρός κίνδυνος εκτόξευσης Εκρηκτικά, κίνδυνος πυρκαγιάς, έκρηξης, εκτόξευσης Σε περίπτωση πυρκαγιάς ενδέχεται να προκύψει μαζική έκρηξη</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Πυροτεχνήματα, πυρομαχικά</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Εφοδιαστείτε με τις ειδικές οδηγίες πριν από τη χρήση Μην το χρησιμοποιήσετε πριν διαβάσετε και κατανοήσετε τις οδηγίες προφύλαξης Μακριά από θερμότητα/σπινθήρες/φλόγες/θερμές επιφάνειες. – Μην</p>	

	<p>καπνίζετε Να φοράτε προστατευτικά γάντια/προστατευτικά ενδύματα/μέσα ατομικής προστασίας για τα μάτια/πρόσωπο Χρησιμοποιείτε μέσα ατομικής προστασίας όταν απαιτείται Κίνδυνος έκρηξης σε περίπτωση πυρκαγιάς</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Εξαιρετικά εύφλεκτο αέριο Εύφλεκτο αέριο Εξαιρετικά εύφλεκτο αερόλυμα Εύφλεκτο αερόλυμα Υγρό και ατμοί πολύ εύφλεκτα Υγρό και ατμοί εύφλεκτα Εύφλεκτο στερεό</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Έλαιο για λυχνίες, βενζίνη, ασετόν για τα νύχια</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Μην ψεκάζετε κοντά σε φλόγα ή άλλη πηγή ανάφλεξης. Μακριά από θερμότητα/σπινθήρες/φλόγες/θερμές επιφάνειες. – Μην καπνίζετε Να διατηρείται ο περιέκτης ερμητικά κλειστός Να διατηρείται δροσερό Να προστατεύεται από τις ηλιακές ακτίνες</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Μπορεί να προκαλέσει ή να αναζωπυρώσει πυρκαγιά· οξειδωτικό. Μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά ή έκρηξη· ισχυρό οξειδωτικό.</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Λευκαντικό, οξυγόνο για ιατρικούς σκοπούς</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Μακριά από θερμότητα/σπινθήρες/φλόγες/θερμές επιφάνειες. – Μην καπνίζετε. Να φοράτε προστατευτικά γάντια/προστατευτικά ενδύματα/μέσα ατομικής προστασίας για μάτια/πρόσωπο. Ξεπλύνετε αμέσως τα μολυσμένα ρούχα και την επιδερμίδα με άφθονο νερό πριν αφαιρέσετε τα ρούχα.</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Περιέχει αέριο υπό πίεση· εάν θερμανθεί μπορεί να εκραγεί. Περιέχει αέριο υπό ψύξη· μπορεί να προκαλέσει εγκαύματα ψύχους ή τραυματισμό.</p> <p>Παράδειγμα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Περιέκτες αερίου</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Να προστατεύεται από τις ηλιακές ακτίνες Φοράτε μονωτικά γάντια προστασίας από το ψύχος/προστατευτική μάσκα/προστατευτικά γυαλιά. Συμβουλευτείτε/Επισκεφθείτε αμέσως γιατρό.</p>	<p><i>Δεν υπάρχει παλαιό σύμβολο για το συγκεκριμένο εικονόγραμμα κινδύνου.</i></p>
	<p>Τι σημαίνει; Μπορεί να διαβρώσει μέταλλα Προκαλεί σοβαρά δερματικά εγκαύματα και οφθαλμικές βλάβες</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Καθαριστικά αποχέτευσης, οξικό οξύ, υδροχλωρικό οξύ, αμμώνιο</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης</p>	

	<p>Μην αναπνέετε σκόνη/αναθυμιάσεις/αέρια/σταγονίδια/ατμούς/εκνεφώματα Πλύνετε... σχολαστικά μετά τον χειρισμό Να φοράτε προστατευτικά γάντια/προστατευτικά ενδύματα/μέσα ατομικής προστασίας για τα μάτια/πρόσωπο Φυλάσσεται κλειδωμένο Να διατηρείται μόνο στον αρχικό περιέκτη</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Μπορεί να προκαλέσει θάνατο σε περίπτωση κατάποσης και διείσδυσης στις αναπνευστικές οδούς Προκαλεί βλάβες στα όργανα Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα ή το έμβρυο Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα ή στο έμβρυο Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο Ύποπτο για πρόκληση καρκίνου Μπορεί να προκαλέσει γενετικά ελαττώματα Ύποπτο για πρόκληση γενετικών ελαττωμάτων Μπορεί να προκαλέσει αλλεργία ή συμπτώματα άσθματος ή δύσπνοια σε περίπτωση εισπνοής</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Τερεβινθέλαιο, βενζίνη, έλαιο για λυχνίες</p> <p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Σε περίπτωση κατάποσης: Καλέστε αμέσως το ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ ή γιατρό ΜΗΝ προκαλέσετε εμετό Φυλάσσεται κλειδωμένο Μην αναπνέετε σκόνη/αναθυμιάσεις/αέρια/σταγονίδια/ατμούς/εκνεφώματα. Πλύνετε σχολαστικά μετά τον χειρισμό. Μην τρώτε, πίνετε, ή καπνίζετε, όταν χρησιμοποιείτε αυτό το προϊόν. Συμβουλευθείτε/Επισκεφθείτε γιατρό εάν αισθανθείτε αδιαθεσία Σε περίπτωση έκθεσης: Καλέστε το ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ ή γιατρό Εφοδιαστείτε με τις ειδικές οδηγίες πριν από τη χρήση Μην το χρησιμοποιήσετε πριν διαβάσετε και κατανοήσετε τις οδηγίες προφύλαξης Χρησιμοποιείτε μέσα ατομικής προστασίας όταν απαιτείται Σε περίπτωση έκθεσης ή πιθανής έκθεσης: Συμβουλευθείτε/Επισκεφθείτε γιατρό Αποφεύγετε να αναπνέετε σκόνη/αναθυμιάσεις/αέρια/σταγονίδια/ατμούς/εκνεφώματα Σε περίπτωση ανεπαρκούς αερισμού, να φοράτε μέσα ατομικής προστασίας της αναπνοής Σε περίπτωση εισπνοής: Εάν ο παθών έχει δύσπνοια, μεταφέρετέ τον στον καθαρό αέρα και αφήστε τον να ξεκουραστεί σε στάση που διευκολύνει την αναπνοή</p>	
	<p>Τι σημαίνει; Μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό της αναπνευστικής οδού Μπορεί να προκαλέσει υπνηλία ή ζάλη Μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση Προκαλεί σοβαρό οφθαλμικό ερεθισμό Προκαλεί ερεθισμό του δέρματος Επιβλαβές σε περίπτωση κατάποσης Επιβλαβές σε επαφή με το δέρμα Επιβλαβές σε περίπτωση εισπνοής Βλάπτει τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον καταστρέφοντας το όζον στην ανώτερη ατμόσφαιρα</p> <p>Παραδείγματα του πού μπορεί να το συναντήσουμε Απορρυπαντικά καθαρισμού, καθαριστικά τουαλέτας, ψυκτικό υγρό</p>	

	<p>Παραδείγματα δηλώσεων προφύλαξης Αποφεύγετε να αναπνέετε σκόνη/αναθυμιάσεις/αέρια/σταγονίδια/ατμούς/εκνεφώματα Να χρησιμοποιείται μόνο σε ανοικτό ή καλά αεριζόμενο χώρο Σε περίπτωση εισπνοής: Μεταφέρετε τον παθόντα στον καθαρό αέρα και αφήστε τον να ξεκουραστεί σε στάση που διευκολύνει την αναπνοή Σε περίπτωση κατάποσης: Καλέστε αμέσως το ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ ή γιατρό, εάν αισθανθείτε αδιαθεσία Να φοράτε προστατευτικά γάντια/προστατευτικά ενδύματα/μέσα ατομικής προστασίας για τα μάτια/πρόσωπο. Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα: Πλύνετε με άφθονο νερό και σαπούνι Σε περίπτωση επαφής με τα μάτια: ξεπλύνετε προσεκτικά με νερό για αρκετά λεπτά. Εάν υπάρχουν φακοί επαφής, αφαιρέστε τους, εφόσον είναι εύκολο. Συνεχίστε να ξεπλένετε. Μην τρώτε, πίνετε, ή καπνίζετε, όταν χρησιμοποιείτε αυτό το προϊόν.</p>	
--	--	--

Πηγή: European Chemicals Agency (<http://echa.europa.eu>)

Η επιχείρηση διαθέτει συμβάσεις με κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρείες για τη συλλογή των επικίνδυνων αποβλήτων της. Επίσης συμμετέχει σε εγκεκριμένα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και συσκευών που αφορούν τη δραστηριότητά της. Οι ανωτέρω συμβάσεις ανανεώνονται έτσι ώστε πάντοτε να είναι σε ισχύ.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Χρήση Κλιματιστικών

- Η ανώτερη θερμοκρασία που θα πρέπει να ρυθμίζονται τα κλιματιστικά το χειμώνα είναι 20°C ενώ η κατώτερη το καλοκαίρι είναι 26°C
- Διακόψτε τη λειτουργία του κλιματιστικού όταν θα απουσιάζετε για αρκετές ώρες εκτός της επιχείρησης
- Φροντίστε να καθαρίζονται τακτικά τα φίλτρα των κλιματιστικών
- Ο θερμοστάτης θα πρέπει να ρυθμίζεται εξαρχής στην επιθυμητή θερμοκρασία και να μην γίνονται αυξομειώσεις
- Προσαρμόστε τις ενδυματολογικές σας συνήθειες ανάλογα με την εποχή. Τα ρούχα είναι η θερμομόνωση του σώματος
- Το χειμώνα ανοίξτε τις κουρτίνες και τα σκίαστρα των παραθύρων στην διάρκεια της ημέρας για τον ηλιασμό των εσωτερικών χώρων. Τις βραδινές ώρες κρατείστε κλειστά τα εξωτερικά παραθυρόφυλλα και τις κουρτίνες
- Το καλοκαίρι κλείστε τις κουρτίνες κατά τη διάρκεια της ημέρας, περιορίστε το φυσικό αερισμό και φροντίστε ο αερισμός να γίνεται τις βραδινές ώρες
- Αερίστε τους εσωτερικούς χώρους όταν δεν λειτουργούν τα κλιματιστικά
- Αεροστεγανώστε τα κουφώματα με ειδικές ταινίες
- Κλείνετε τα κλιματιστικά λίγη ώρα πριν το τέλος της εργασίας

Χρήση Ψυγείων

- Προγραμματίστε τις ανάγκες σε είδη από το ψυγείο ή την κατάψυξη έτσι ώστε να αποφεύγεται το συχνό άνοιγμα της πόρτας
- Αναφέρετε εάν τα λάστιχα στις πόρτες των ψυγείων δεν εφαρμόζουν σωστά
- Αναφέρετε εάν οι ενδείξεις των ψυκτικών θαλάμων είναι εκτός των καθορισμένων ορίων
- Φροντίστε να κάνετε τακτικά απόψυξη στα ψυγεία που δεν έχουν αυτόματο σύστημα.

Φωτισμός

- Εκμεταλλευτείτε το φυσικό φωτισμό
- Σβήστε τα φώτα στους χώρους που δεν χρησιμοποιούνται
- Φροντίστε για τον καθαρισμό των φωτιστικών σωμάτων

Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός Γραφείου

- Θέστε εκτός λειτουργία τον εξοπλισμό γραφείου που δεν χρησιμοποιείτε συχνά (turn off) αντί να τον διατηρείτε σε κατάσταση αναμονής (stand by)
- Θέστε εκτός λειτουργίας (turn off) όλο τον εξοπλισμό γραφείου όταν φεύγετε από το γραφείο. Προτιμάτε να κλείνετε και το διακόπτη από την πρίζα
- Μη χρησιμοποιείτε screensavers στους υπολογιστές. Προτιμάτε να διατηρείτε την οθόνη κατευθείαν σε κατάσταση νάρκης (sleep mode)

Χρήση Λοιπού Εξοπλισμού

- Φροντίστε εφόσον είναι εφικτό, έτσι ώστε οι εργασίες ανά μηχάνημα να πραγματοποιούνται όλες μαζί κατά τη διάρκεια της ημέρας, αποφεύγοντας την άσκοπη χρήση του εξοπλισμού
- Ενημερώστε άμεσα για κάθε βλάβη ή δυσλειτουργία του εξοπλισμού
- Χρησιμοποιείτε το πλυντήριο ρούχων ή το πλυντήριο πιάτων μόνο όταν είναι γεμάτο

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

- Μην κρατάτε συνεχώς ανοιχτή τη βρύση κατά την εκτέλεση των εργασιών καθαρισμού των δωματίων ή των εξωτερικών χώρων. Χρησιμοποιήστε κουβάδες
- Ελέγχετε για διαρροές νερού και αναφέρετε άμεσα
- Μαζέψτε το νερό που περισσεύει από το πλύσιμο φρούτων και λαχανικών και χρησιμοποιήστε το σε άλλες χρήσεις

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

- Φροντίστε να ανακυκλώνετε το σύνολο του γυαλιού, των πλαστικών, αλουμινένιες συσκευασίες, λαμπτήρες, χαρτί κλπ χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους κάδους
- Προσπαθήστε έτσι ώστε τα υλικά που θα ανακυκλώσετε να μην έχουν υπολείμματα τροφίμων διευκολύνοντας την εργασία διαλογής τους στο εργοστάσιο ανακύκλωσης
- Φροντίστε έτσι ώστε πλαστικά υλικά συσκευασίας να μην περιέχουν υπολείμματα από το υλικό που αρχικά που περιείχαν. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της σωστής χρήσης των προϊόντων και την προσπάθεια για χρήση όλου του περιεχομένου
- Μην σκίζετε τις κόλλες A4 σε μικρότερα κομμάτια
- Τα υλικά που πρόκειται να ανακυκλωθούν δεν χρειάζεται να τοποθετούνται σε σακούλες αλλά μπορείτε να αδειάζετε τον κάδο σας κατευθείαν στον κάδο του Δήμου
- Σε περιόδους απεργίας των Δημοτικών Υπαλλήλων μην προωθήσετε τα υλικά που πρόκειται να ανακυκλωθούν στον κάδο του Δήμου. Περιμένετε μέχρι να λήξει η απεργία.

- Σε καμία περίπτωση μην αναμειγνύεται υλικά που δεν μπορούν να ανακυκλωθούν με υλικά που προορίζονται για ανακύκλωση
- Ποτέ μην απορρίψετε ηλεκτρικό ή ηλεκτρονικό εξοπλισμό χωρίς να έχει ενημερωθεί ο Υπεύθυνος Περιβάλλοντος

ΤΙ ΔΕΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟΥΣ

- τα υλικά που ανήκουν σε άλλα συστήματα ανακύκλωσης: μπαταρίες, κάθε είδους ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, πλαστικά δοχεία από λάδια αυτοκινήτων ή από φυτοφάρμακα, οικοδομικά υλικά, στρώματα, παλιά έπιπλα, την παλιά δερμάτινη τσάντα, τα οργανικά υπολείμματα των τροφών, τα κλαδιά από τα δέντρα
- τις βιοδιασπώμενες σακούλες (αυτές θεωρούνται συμβατικά σκουπίδια και δημιουργούν μεγάλο πρόβλημα στην ανακύκλωση. Είναι καλύτερα να τις χρησιμοποιούμε στα κοινά σκουπίδια γιατί, όταν η σακούλα διασπάται, επιταχύνεται ο χρόνος αποδήμησης)
- αποτσίγαρα από έτοιμα ή από στριφτά τσιγάρα
- χρησιμοποιημένες χαρτοπετσέτες και χαρτομάντιλα

ΤΙ ΠΕΤΑΜΕ ΣΤΟΥΣ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟΥΣ

- Χαρτιά: κουτιά από τσιγάρα, λογαριασμούς, εφημερίδες, βιβλία, χαρτοκιβώτια όλων των ειδών, όλα τα περιοδικά, ακόμα και αυτά με τις γυαλιστερές σελίδες, όλους τους φακέλους αλληλογραφίας
- Αλουμινένιες και λευκοσίδηρες συσκευασίες: κουτάκια από αναψυκτικά, κονσέρβες κάθε είδους, σακουλάκια, αλουμινένια μπολ μιας χρήσης, τα μεταλλικά ταψάκια μιας χρήσης, αλουμινόχαρτο, μεταλλικά αντικείμενα γραφείου κ.λπ.
- Όλες τις γυάλινες συσκευασίες: βαζάκια από τρόφιμα, μπουκάλια κ.λπ.
- Όλα τα πλαστικά όπως συσκευασίες από αναψυκτικά και απορρυπαντικά, τα νάιλον, το φιλμ περιτυλίγματος, τις πλαστικές σακούλες που δεν θα χρησιμοποιήσουμε, τα πλαστικά εργαλεία γραφείου κ.λπ.
- Συσκευασίες τετραπάκ
- Ξύλινες συσκευασίες
- CD και DVD

ΟΧΗΜΑΤΑ

- Φροντίστε για την περιοδική συντήρηση των οχημάτων σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή
- Φροντίστε για τον έγκαιρο έλεγχο των οχημάτων από ΚΤΕΟ
- Χρησιμοποιείτε τον κλιματισμό μόνο όταν είναι απαραίτητο
- Ελέγχετε την πίεση των ελαστικών. Η χαμηλή πίεση μπορεί να αυξήσει την κατανάλωση των καυσίμων

- Απομακρύνετε το περιττό βάρος από το χώρο των αποσκευών
- Ειδικά όταν οδηγείτε σε αυτοκινητόδρομο να κλείνετε όλα τα παράθυρα και να απομακρύνετε τις άδειες σχάρες οροφής
- Οδηγείτε με λογικές ταχύτητες.
- Αποφεύγετε τις άσκοπες μετακινήσεις φροντίζοντας να έχετε καθορίσει το πρόγραμμα δρομολογίου του οχήματος με ορθολογικό τρόπο
- Κατά την οδήγηση φροντίστε να χειρίζεστε το όχημα με τρόπο που θα μειώσει την κατανάλωση των καυσίμων. Μην επιταχύνετε και μην φρενάρετε απότομα, να οδηγείτε με σταθερή ταχύτητα, ελέγχετε την πίεση των ελαστικών, αποφεύγετε τη χρήση των κλιματιστικών, σβήνετε τον κινητήρα στις σύντομες στάσεις
- Τα συνεργεία που θα επιλέγονται για τις εργασίες συντήρησης θα πρέπει να συμμετέχουν σε κατάλληλο σύστημα ανακύκλωσης
- Μοιραστείτε με άλλους το αυτοκίνητο για τη δουλειά ή τη βόλτα

ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

- Τα ελαστικά των οχημάτων σε καμία περίπτωση δεν απορρίπτονται με μη ελεγχόμενο τρόπο. Όλα τα ελαστικά θα πρέπει να παραδίδονται σε επιχείρηση η οποία συμμετέχει σε αναγνωρισμένο σύστημα ανακύκλωσης

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

5.1 Εσωτερική Επικοινωνία

Οι μέθοδοι εσωτερικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση είναι:

- Έκδοση και κοινοποίηση ανακοινώσεων
- Τήρηση αρχείων
- Συναντήσεις
- Ενημερώσεις / εκπαιδεύσεις
- Άμεση επικοινωνία κατά την εκτέλεση των εργασιών

Ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Πολιτικής φροντίζει να ενημερώνει τους εργαζόμενους της επιχείρησης σχετικά με τα όσα καθορίζονται στο Πρωτόκολλο αλλά και για κάθε άλλο θέμα που τους αφορά σχετικά με τα δικαιώματά τους.

5.2 Εξωτερική Επικοινωνία

Κάθε αίτημα από ενδιαφερόμενο μέρος εκτός της επιχείρησης υποβάλλεται γραπτώς προς τη Διοίκηση της επιχείρησης. Στη συνέχεια πραγματοποιείται αξιολόγηση του αιτήματος από τη Διοίκηση και τον Υπεύθυνο Δημοσίων Σχέσεων.

Σε περίπτωση όπου αποφασισθεί η ικανοποίηση του αιτήματος, καθορίζονται από τον Υπεύθυνο Δημοσίων Σχέσεων οι ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης καθώς επίσης και ο υπεύθυνος υλοποίησης. Αρμόδια για την τελική έγκριση της ικανοποίησης του αιτήματος είναι η Διοίκηση της επιχείρησης.

Μετά την έγκριση, ενημερώνεται ο υπεύθυνος υλοποίησης σχετικά με τις ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιήσει και με τους απαιτούμενους χρόνους υλοποίησης. Όταν οι ενέργειες υλοποιηθούν ενημερώνεται ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων ο οποίος ελέγχει την αποτελεσματικότητα των ενεργειών. Εάν το αποτέλεσμα δεν είναι ικανοποιητικό, ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τον υπεύθυνο υλοποίησης την επανάληψη των ενεργειών ή να εισηγηθεί προς τη Διοίκηση την υλοποίηση διαφορετικών ενεργειών.

Επιπλέον η Διοίκηση της επιχείρησης μπορεί να αποφασίσει τη δημοσιοποίηση θεμάτων που αφορούν την περιβαλλοντική και κοινωνική της ευθύνη. Η δημοσιοποίηση μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους όπως ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της επιχείρησης ή στον τύπο, αποστολή ενημερωτικών στα κατάλληλα ενδιαφερόμενα μέρη.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Η επιχείρηση εφαρμόζει σύστημα ενεργητικής επίλυσης των παραπόνων που εκφράζονται από τους πελάτες της αλλά και από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που σχετίζονται με τις λειτουργίες και τα προϊόντα της.

Τα εισερχόμενα παράπονα λαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεφωνικώς, επιστολών και επισκέψεων στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

Για κάθε παράπονο που εκδηλώνεται από ενδιαφερόμενο μέρος, ενημερώνεται ο Εκπρόσωπος Δημοσίων Σχέσεων ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή του. Όλα τα εισερχόμενα παράπονα αξιολογούνται προκειμένου να αποφασισθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την επίλυσή του. Εάν απαιτείται και ανάλογα με τη φύση του παραπόνου, είναι δυνατό στην αξιολόγηση να συμμετέχουν και άλλοι εργαζόμενοι της επιχείρησης ή/και εξωτερικοί συνεργάτες. Επίσης είναι δυνατό στον τρόπο επίλυσης του παραπόνου να συμμετάσχει και ο υποβάλλον το παράπονο.

Όταν αποφασισθεί ο τρόπος επίλυσης του παραπόνου, ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων ενημερώνει (εγγράφως ή τηλεφωνικώς) το ενδιαφερόμενο μέρος που υπέβαλε το παράπονο σε σχέση με τις ενέργειες που θα υλοποιηθούν και στη συνέχεια φροντίζει για την υλοποίηση των ενεργειών που αποφασίσθηκαν.

Εφόσον κατά την αξιολόγηση του παραπόνου αποφασισθεί ότι η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να υλοποιήσει ενέργειες γιατί δε φέρει καμία ευθύνη, ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων φροντίζει να ενημερώσει (εγγράφως ή τηλεφωνικώς) σχετικά με την απόφαση της επιχείρησης.

Ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων φροντίζει να διατηρεί αρχείο σχετικά με όλα τα παράπονα που εκδηλώνονται από ενδιαφερόμενα μέρη (περιλαμβανομένων και των ενεργειών που υλοποιήθηκαν για την επίλυσή τους).

Για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου έχουν ορισθεί:

Όνοματεπώνυμο	Ρόλος
Αθηνά Παπαδοπούλου	Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Πολιτικής
Αθηνά Παπαδοπούλου	Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων
Νικόλαος Ζώης	Προσωπικό Ασφαλείας
Γέωργιος Ματζιός	Προσωπικό Ασφαλείας